

በእስልምና የመጀመርያ ቀኔ

የ «አዲስ ሰለምቴ ማወቁ ግዴታ የሚሆንበት
ሶስቱ መሰረቶች» ቀላል ማብራርያ

በእስልምና የመጀመርያ ቀኔ

የ «አዲስ ሰለምቴ ማወቁ ግዴታ የሚሆን
በት ሰስቱ መሰረቶች» ቀላል ማብራርያ

مركز
أصول
OsoulCenter
www.osoulcenter.com

① جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ١٤٤٥ هـ

أصول ، مركز

يومي الأول في الإسلام: شرح مبسط للأصول الثلاثة التي يجب على المسلم
الجدید معرفتها باللغة الأمهرية. / مركز أصول - ط ١..- الرياض ، ١٤٤٥ هـ

٤٨ ص : ١٤.٨ X ٢١ سم

رقم الإيداع: ١٤٤٥/٢٠٥٩٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٤٣٨-٢٣-٧

- የዚህ እትም አዘጋጅና አስተካካይ ተቋሙ ነው።
- ምንጩን ጠቅሶ ይዘቱንም ሳይቀይር እትሙን በየትኛውም መልኩ ማተምና ማሰራጨት ለሚፈልግ ተቋሙ ፍቃደኛ ነው።
- ህትመቱን በተመለከተ የኡሱል ማዕከሉ የሚመረኮዝባቸው የጥራት ደረጃዎች መከበር አለባቸው።

በአላህ ስም እጅግ በጣም ፋላፋህ በጣም
አዛኝ በሆነው

የመጀመሪያው
መሠረት

ጌታህ ማን ነው

13

ሁለተኛው
መሠረት

ሃይማኖትህ
ምንድን ነው

21

ሦስተኛው
መሠረት

ነብይህ ማን ነው

37

መግቢያ

እስልምና

እውነተኛው ሃይማኖት ነው

እስልምና አላህ ለሰው ልጆች ሁሉ የወደደላቸውና የመረጠላቸው እውነተኛው ሃይማኖት ነው። አላህ ከእርሱ ውጪ ሃይማኖትን የማይቀበልበት ብቸኛው ሃይማኖት ነው። የላቀው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ ዘንድ (የተወደደ) ሃይማኖት ኢስላም ብቻ ነው።” [አሊ-ላምራን፡ 19] ልኡል ኋያሉ አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ከኢስላም ሌላ ሃይማኖትን የሚፈልግ ሰው ፈጽሞ ክርሱ ተቀባይ የለውም። እርሱም በመጨረሻይቱ ዓለም ከከሳሪዎቹ ነው።” [አሊ-ላምራን፡ 85]

የእስልምናን ሃይማኖት አጥብቆ እና አሳምሮ የያዘ ሰው፣ የሰውን ልጅ ወደ ፈጠረው እና ወደዚህ ሕይወት ወዳመጣው አላህ ለመቃረብ በብርሃናማው ቅን ጎዳና ላይ እየተጓዘ ያለ ሰው ነው።

የእስልምና ሃይማኖት የሰው ልጅን ዱንያዊ ህይወት እርጋታንና ደስታን ሊያበጅለት ከሞት በኋላም ባለው ሕይወቱ የላቀው አላህ ጀነት አስገብቶት ዘውታሪ ፀጋን በደስታና ስኬት እንዲኖር የመጣ ሃይማኖት ነው።

ማንኛውም ሰው በዱንያም በአኼራም ህይወቱ መልካሙን ነገር ለመጎናፀፍ እውነተኛውን ሃይማኖት ማለትም እስልምናን መፈለግ፤ ስለ እርሱ ማወቅ፣ አምኖ ወደ እርሱ መግባት፤ አስተምህሮቱንና ህግጋቱን አጥብቆ መያዝ አለበት።

አንድ ሰው ወደ እስልምና የሚገባው እንዴት ነው?

አንድ ሰው ወደ እስልምና የሚገባው፡- በትክክል አምናበት፣ እርግጠኛም ሆኖ እና መልዕክቱንም አውቆ 'አሽሁዱ አን ላ ኢላሃ ኢላሁ ወአነ ሙሐመደን ረሱሉሏህ' (ከአላህ በስተቀር ሌላ በእውነት የሚመለከ አምላክ እንደሌለ እና ሙሐመድም የአላህ መልእክተኛ መሆናቸውን እመሰክራለሁ) በሚል የምስክርነት ቃል ነው። በመሆኑም የዚህችን ቃል ትርጉም አውቆ፣ በእውነት ላይም ሆኖ የተናገረ እና ለምታስፈርደውም እውነታ ተገኝ ሆኖ የሚናገር ሰው ወደ እስልምና ይገባል። ከዚያም በመቀጠል የተቀሩትን የእስልምና ተግባራት መማር እና በአቅሙ ልክም መተግበር ይጠበቅበታል። መልካም ስራውም በበዛ ቁጥር እምነቱ እየጨመረ የላቀው አላህ ዘንድ ያለው ምንዳም እየገዘፈ ይሄዳል።

የ “ላ ኢላሃ ኢላላህ ሙሐመዱን ረሱሉላህ” የሚለው የምስክርነት ቃል ትርጓሜ፡-

በመሆኑም አምነህበት እና በእውነተኝነት ላይ ተመስርተህ ‘አሸሁዱ አን ላ ኢላሃ ኢላ ኣላህ ወአነ ሙሐመድን ረሱል ኣላህ’ (ከኣላህ በስተቀር ሌላ በእውነት የሚመለከ አምላክ እንደሌለ፣ ሙሐመድም የኣላህ መልእክተኛ መሆናቸውን እመሰክራለሁ) የሚለውን የምስክርነት ቃል ስትሰጥ ወደ እስልምና ሃይማኖት ገብተሃል። ግን ትርጉሙን በትክክል ታውቃለህ?

- የ “ላ ኢላሃ ኢላላህ” የሚለው የምስክርነት ቃል ትርጓሜ፡- ከአንድ አምላክ በቀር አምልኮ እና ፍፁም መታዘዝ የሚገባው አምላክ እንደሌለ ማመን እና ማረጋገጥ (እውቅና መስጠት) ነው። ይህም አምላክም ጥራት የተገባውና የላቀው የፍጥረት ዓለሙ ፈጣሪ እና አስተናባሪው ኣላህ ነው።

- የ “ሙሐመዱን ረሱሉላህ” የምስክርነት ቃል ትርጓሜ፡- ሙሐመድ የአላህ ባሪያ እና ለሰው ልጆችም ሁሉ የተላኩ የመጨረሻ መልዕክተኛ መሆናቸውን ማመንና እርግጠኛ ሆኖ መቀበል ነው። ይህ የምስክርነት ቃል በሚያስፈርደው እውነታም ተግባር ላይ መገኘት ሲሆን እነርሱም፡- ያዘዙትን መታዘዝ፣ የተናገሩትን አምኖ መቀበል፣ የከለከሉትንና ያስጠነቀቁትን ነገር መራቅ፣ እርሳቸው በደነገጉት መልኩ ካልሆነ በቀርም አላህን አለማምለክ ነው።

በኢስላም (በመስለምህ) እንኳን ደስ አለህ!

ውዱ ወንድሜ! እስልምናን የተቀበልክበት ቀን የአንተ እጅግ ምርጡ ቀንህ ነው። በእውነቱ ነቢያችን ሙሐመድ ሰለላሁ ዓለይሂ ወሰለም እንዲህ ማለታቸው በተረጋገጠ ሓዲሥ የተዘገበ ነው፡- “እስልምና ከእርሱ በፊት የነበረውን (ወንጀል) ያፈርሳል።” ሙስሊም ዘግበውታል ይህም ማለት ወደ እስልምና ከመግባትህ በፊት የፈጸምከውን ክህደት፣ ክፋት፣ ስህተትና ኃጢአት (በደሎች) ሁሉ ወደ እስልምና በመግባትህ ተሰርዟል ማለት ነው። በመሆኑም ከአላህ በኩል ለተደረገልህ ምህረት እንኳን ደስ ያለህ። ልክ ገና እናትህ እንደ ወለደችህ ቀን ወደ ነበርክበት ንጽሕና በመመለስ፤ በመልካም የተሞላ አዲስ ሕይወትን እንድትጀምር፤ በብርሃን፣ በደስታ እና በፌሽታ በተሞላ ጎዳና ትጓዝ ዘንድ በህይወትህ ውስጥ አዲስ ንፁህ ገጽ ከፍተሃል።

በእስልምና ፀጋ መደሰት፡-

ወደ እስልምና ስትገባ የተሰማህ ታላቅ ደስታ እድሜ ልክህን አብሮህ ሊቆይ የተገባው ነው። ቅኑን ጎዳና መመራት ከታላላቅ ፀጋዎች (በረከቶች) መካከል እጅግ ታላቁ ነው። የበላይ የሆነው አላህ ባሪያዎቹ ላይ ከለገሳቸው ፀጋዎች ሁሉ ታላቁ ፀጋ ከዋለላቸው ውለታዎችም ሁሉ ታላቁ ውለታ ነው። ከእስትንፋስ፣ ከውሃ፣ ከምግብና ከመጠጥ ጸጋም ሁሉ የሚበልጥ ጸጋ ነው። ከገንዘብ፣ ከሹመትና ከክብርም እንዲሁም ከሌላው ነገርም ሁሉ የበለጠ ታላቁ ፀጋ ነው። ታዲያ እንዲህ ያለው ፀጋ ላይደሰቱበት እንዴት ይቻላል?! የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- «በአላህ ችሮታና በእዝነቱ (ይደሰቱ)። በዚህም ምክንያት ይደሰቱ። እርሱ ከሚሰበሰቡት ሀብት በላጭ ነው» በላቸው።» [ዩኑስ፡ 59]

በሚሊዮን ከሚቆጠሩ ሰዎች መካከል አንተን መርጦ ወደ እስልምና እንድትገባ ስላደረገህም አላህ በአንተ ላይ የዋለውን ታላቅ ጸጋ ልታስተውለው ይገባሃል። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- «አላህም ሊመራው የሚሻውን ሰው ደረቱን (ልቡን) ለእስላም ይከፍትሉታል።» (አል አንዓም፡ 125) በመሆኑም ይህ ታላቅ በረከት (ፀጋ) እጅግ ብዙ ምስጋና ያስፈልገዋል። ስለዚህም የበላይና ታላቅ የሆነውን አላህ ትክክለኛውን ሃይማኖት ስለመራህ አብዝተህ ማመስገን እና ማወደስም ይገባሃል።

የግድ ማወቅ ያለብህ አስፈላጊ መሠረቶች፡-

ወደ እስልምና ሃይማኖት ከገባህ የግድ መማርና ማወቅ ያለብህ ጉዳዮች አሉ። ከእነርሱም መካከል እያንዳንዱ ሰው ከሞተ በኋላ የሚጠየቃቸው እና የዘላለም እጣ ፈንታውን ወደ ጀነት አልያም ወደ ሲኦል መግባቱን የሚወስኑትን የሦስቱ አንገብጋቢ ጥያቄዎችን መልስ ማወቅ ይገኝበታል። እነርሱም፡-

ጌታህ ማን ነው።

ሃይማኖትህ ምንድን ነው።

ነብይህ ማን ነው።

የመጀመሪያው መሠረት
ጌታህ ማን ነው?

ጌታዬ አላህ ነው።

መስሊሙ ማህበረሰብ ይህችን ፍጥረት ዓለም እና በውስጧ ያለውን ሁሉ የፈጠረ እንዲሁም የሰው ልጅንም የፈጠረው ጌታው (አላህ) እንደሆነ ያምናል።

ስለዚህ ታላቅ ፍጥረት ዓለም እና በውስጡ ስላሉት ግዙፍ ጋላኪዎች፣ በቢሊዮኖች የሚቆጠሩ ፕላኔቶችን እና ከዋክብትን ብናስላስል፤ ይህች የምንኖርባትን ምድር፣ ሜዳዎቿንና ተራራዎቿን፣ መሬት፣ ወንዞች እና ባሕሮች፣ በጥልቀት ባሕር ውስጥ፣ በበረሃ እና በጫካ ውስጥ ያሉ ድንቅ ፍጥረታት፣ የሰው ልጅንም ይሁን የሌሎችን ፍጥረታት አስደናቂ አፈጣጠር ብናስተውል፤ አስተሳሰባችን ልንሸሸው ወደማንችለው ውጤት የሚያደርሰን ይሆናል፤ ይህም የግድ ታላቅ፣ ሁሉን አዋቂ፣ ሁሉን ቻይ እና ጥበበኛ የሆነ ይህንን ፍጥረት ዓለም የፈጠረና ያስገኘ ፈጣሪ የመኖሩ እውነታ ነው። በመሆኑም እነዚህ ሁሉ ፍጥረታት ያለ ምንም ፈጣሪ አምላክ፣ ሁኔታቸውን የሚያስተናገድ እና ለአእምሮ በሚደንቅ መልኩ የሠራቸው አካል ሳይኖር ሊገኙ የማይችሉ ናቸው። ይህም ጉዳይ ታላቅና የበላይ የሆነው አላህ አእምሮ ላለው ሰው ሁሉ እንዲህ ሲል በግልፅ ያብራራው ነገር ነው፡- “ወይስ ያለ አንዳች (ፈጣሪ) ተፈጠሩ?? ወይስ እነርሱ ፈጣሪዎች ናቸው??” [አጥ-ጡር: 35] እነዚህ ፍጡራንም ራሳቸውን አልፈጠሩም፣ ያለ ፈጣሪም (ያለ አስገኚም) ድንገት አልተገኙም፤ ይህ ጤነኛ አዕምሮ ላላቸው ሰዎች አሳማኝ ያልሆነ (የማይታሰብ) ነገር ነው!

አላህ ብቻውን ነው አምልኮ የሚገባው፡-

ይህ ጌታ ነው በብኝነት ሊመለከ የሚገባው አምላክ፤ ምክንያቱም በዚህ ዩኒቨርሲቲ (ፍጥረት ዓለም) ውስጥ ያለውን ነገር ሁሉ ፈጣሪ እና አስተናባሪ፤ በውስጧ ላለው ሁሉ ሲሳይን የሚሰጠው፤ ሰዎችን ሁሉ የፈጠረና ወደዚህች ምድርም ያመጣቸው፤ እንዲኖሩም ምክንያት የሆናቸው እርሱው ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ይለናል፡- “ይህ ጌታችሁ አላህ ነው። ከእርሱ በቀር አምላክ የለም። ነገርን ሁሉ ፈጣሪ ነው። ስለዚህ ተገዙት። እርሱም በነገሩ ሁሉ ላይ ተጠባባቂ ነው።” [አል-አንዓም 102]

ማንኛውም ሰው አላህን በብቸኝነት የማምለክ እና በአምልኮውም ምንንም ነገር ያለማጋራት ግዴታ አለበት። ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “እናንተ ሰዎች ሆይ! የፈጠራችሁን እነዚያንም ከናንተ በፊት የነበሩትን (የፈጠረውን) ጌታችሁን ተገዙ፤ (ቅጣትን) ልትጠነቀቁ ይከጀላልና።” [አል-በቀራ፡ 21] ጥራት የተገባው አምላክ አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህንም ተገዙት፤ በርሱም ምንንም አታጋሩ።” [አን-ኒላአ፡ 36]

የነቢያቱም ጥሪ የበላይ የሆነውን አላህ በአምልኮ ብቸኛ አድርጉ የሚል ነው፡-

ምንም እንኳ ይህ ጉዳይ ግልጽ ቢሆንም፤ አሸናፊና የበላይ የሆነው አላህ ከቸገረው፣ ከለጋስነቱና ለእኛ ካለው እዝነት አንጻር ፈጥሮ ሕይወታችን ግራ መጋባት ውስጥ እንዲሆን አልተወንገም፤ ይልቁን ወደ እኛ መልክተኞችን ልኮ ከእርሱ ጋ የሚያስተዋውቁንን እና ወደ እርሱም የሚመሩንን መጽሐፎችንም አብሮ አወረደ። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “እኛ አብሳሪና አስፈራሪ አድርገን በእውነቱ (መምሪያ) ላክን። ማንኛይቱም ሕዝብ በውስጧ አስፈራሪ ያላለፈባት የለችም።” [ፋጢር፡ 24] የሰው ልጅ አባት የሆኑት አደምም (የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) ሆኑ ሁሉም ነቢያቶች ኑሐ፣ አብራሃም፣ ሙሳ፣ ዒሳ እና ሌሎችም በነቢያቶችን ሙሐመድ - ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም - አማካኝነት ነቢይነት እሲኪጠናቀቅ ድረስ የነበሩ ነቢያት የተሰማሙበት አንድ ትልቅ ጉዳይ አለ፤ ይህም ሰዎች የበላይ በሆነው አላህ እንዲያምኑ፣ በብቸኝነት እንዲያመልኩት፣ በአምልኮ እርሱን ብቻ እንዲነጥሉት፣ ከእርሱ ውጪ ያሉ ሌሎች አማልክትን ሰዎችን፣ ድንጋይን፣ ዛፍን፣ ከዋክብትን፣ ፕላኔቶችን ወዘተ ማምለክ እንዲተዉ ጥሪ ማድረግ ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “በየሕዝቡም ሁሉ ውስጥ «አላህን ተገዙ፤ ጣዖትንም ራቁ» በማለት መልክተኛን በእርግጥ ልክናል።” [አን-ነሐል፡ 36] ታላቅና የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ከአንተ በፊትም እነሆ ከእኔ ሌላ አምላክ የለምና ተገዙኝ በማለት ወደርሱ የምናወርድለት ቢሆን እንጅ ከመልክተኛ አንድንም አልላክንም።” [አል-አንቢያ፡ 25]

ከአላህ ስምና ባህሪያት መካከል፡-

የበላይ የሆነው አምላክ አላህ ውብ የሆኑ ስሞችና የላቁ ባሕርያት አሉት። እነርሱን ይበልጥ እያወቅናቸው ስንሄድ ጥራት የተገባውና የበላይ ስለሆነው ጌታችን አላህ ይበልጥ እያወቅን እንሄዳለን። ለእርሱ ያለን ውድድርና ፍራጅ፣ ለጸጋው እና ልግስናው ያለን ክጃሎት ይበልጥ እየጨመረ ይሄዳል። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ ከእርሱ ሌላ አምላክ የለም። ለእርሱ መልካሞች የሆኑ ስሞች አልሉት።” [ጣህ፡ 8]

ባህሪያቱንም አመለካኛ የሆኑት ስሞቹ በርካታ ናቸው። የበላይ ከሆነው የአላህ ስሞች መካከልም፡-

- አርረሕማን (እጅግ በጣም ሩጎሩህ) እና አርረሐም (በጣም አዛኝ) ፡ የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አምላካችሁም አንድ አምላክ ብቻ ነው፤ ከርሱ በቀር ሌላ አምላክ የለም። (እርሱ) እጅግ በጣም ሩጎሩህ አዛኝ ነው።” [አል-ብቀራ፡ 163] እርሱ የሰፊ እዝነት ባለቤት፤ እዝነቱም ሁሉንም ነገር ያካተተና ሁሉንም ፍጥረት ያጠቃለለ ታላቅ ነው። እዝነቱ በዚህ ዓለም ላይ ያለውን ፍጥረት ሁሉ እንስሳትንም ይሁን የሰው ልጆችን ሙስሊም የሆኑትንም ይሁን ሙስሊም ያልሆኑትን ያጠቃለለ ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ችሮታዎም (እዝነቱም) ነገሩን ሁሉ ሰፋች።” [አል-አዕራፍ፡ 156] ሁሉንም ሲሳይ የሚለግሳቸው ጤና ምግብ ልጆችና የመሳሰሉትንም የሚለግቸውም እርሱው ነው። በመጨረሻይቱ ዓለም ያለው እዝነቱ ግን ከባሮቹ መካከል ነብያትን እና መልዕክተኞቹን ለተከተሉ ምእመናን ብቻ የሚሆን ነው። ለእነርሱ ታዲያ ዘለአለማዊ ወደ ሆነ ደስታ የሚያደርስ ሙሉ የሆነ እዝነት አለላቸው።

- አል'ካሊቅ (ትርጉሙም፡ የሁሉም ፈጣሪ):- የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ የነገሩ ሁሉ ፈጣሪ ነው።” [አዝ-ዙመር፡ 62] እርሱ ያ ሰማያትንና ምድርን በመካከላቸው ያለውንም የፈጠረ ነው። ሁሉንም ነገር ከትንሿ አተም እስከ ትልቁ ጋላክሲ ያለውን ከዛም በላይ ሰፊ የሆነውንም የፈጠረ እርሱው ነው። አፈጣጠሩም እንዲሁ በጥበብ፣ በችሎታና በችርታው የተሟላ ነው፤ በመሆኑም በእርሱ ፍጥረት ውስጥ ምንም ዓይነት እንክንም ይሁን መዛነፍ አታገኝም።

- አል'ገፉር (መሀሪ/ ይቅር ባይ):- ያ እውነተኛ ሆኖ ንስሐ (ተውበት) ላደረገ ሁሉ ኃጢአቱን በሙሉ ይቅር የሚል ነው፤ በቀድሞ ጊዜ የትኛውንም ዓይነት (መጥፎ) ሥራ ፈፀሞም ቢሆን ከቸርነቱ አንፃር ከፍጡራኖቹ በአላህ አምልኮ ላይ ከሚፈፀም ሽርክ (ማጋራት) በቀር ብዙውን ይቅር የሚል ነው። ሽርክ ግን በተውባ ካልሆነ በስተቀር ፈፀሞ የማይማር ወንጀል ነው። አላህ ለፍጥረታቱ በንስሐ፣ መሀርታውን በመማፀን፣ በኢማን፣ በበጎ ሥራ እና ለአላህ ፍጥረታት በጎ በማድረግ በተለያዩ መንገዶች የእርሱን መሀርታ የሚያገኙበትን እድሎች ክፍት አድርጓል። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “እኔም ለተጻጸተ፣ ላመነም፣ መልካምንም ለሠራ፣ ከዚያም ለተመራ ሰው በእርግጥ መሐሪ ነኝ።” [ጣሀ፡ 82]

- አርረዛቅ (ሲሳይ ለጋሽ):- ጥራት የተገባው አላህ የሁሉ ንግስና በእጁ የሆነው ንጉሥ እርሱው ነው፤ እንዲሁም ሀብታም ነው፤ ከቸሮታውም መካከል አንዱ ስጦታን የሚሰጠው እርሱ መሆኑ ነው፤ ከፍጡራኑም መካከል ሲሳዩ ከአላህ ያልሆነ ማንም የለም። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ጂኒንና ሰውንም ሊግዝዙኝ እንጅ ለሌላ አልፈጠርኳቸውም። * ከእነርሱም ምንም ሲሳይ አልፈልግም። ሊመግቡኝም አልኻም። * አላህ እርሱ ሲሳይን ሰጪ የብርቱ ነይል ባለቤት ነው።” [አዝ-ዛሪያት: 56-58]
- አስ'ሰላሙ (ሰላም የሆነ):- (አላህ) ከማንኛውም ዓይነት ነውር የፀዳና የእንከን የለሽ ባህሪያት ባለቤት ታላቅ (አምላክ) ነው። የምሉእነት፣ ግርማ እና ውበት ባለቤት እንዲሁም በቃልም ይሁን በተግባር ሰላምን የሚያስፋፉ (የሚያሰራጩ) ባሪያዎቹንም የሚወድ ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “እርሱ አላህ ነው፤ ያ ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ የሌለ። ንጉሡ ከጉድለት የላቀው፣ የሰላም ባለቤቱ።” [አል-ሐሽር: 23]

- አል'ዐሊም (አዋቂ):- ጥራት የተገባው አላህ ሰሚ፤ ተመልካችና ዐዋቂ ነው። እውቀቱ ሁሉንም ነገር ያካበበ ነው። እርሱ ግልፅ የወጣውንም፣ ድብቅ የሆነውንም፣ በልቦች ውስጥ የተደበቀውንም ሁሉ ዓዋቂ ነው። ባለፈው ጊዜ የተከሰተውን፣ አሁን ላይ እየሆነ ያለውን እንዲሁም ወደፊት ምን እንደሚሆንም ያውቃል፤ የባሪያዎችን ሥራ የሚቆጣጠው ተመልካች እርሱው ነው። የታዛዦች ታዛዥነትም ሆነ የአመፀኞች ኃጢአት፤ የደካሞች ፍላጎትም ሆነ የደካሞች ተማፅኖ የማይደበቅበት ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህም ስለ ነገሩ ሁሉ ዐዋቂ ነው።” [አል-በቀራ፡ 231]

የላቀው አላህ የዓለማት ጌታ፤ ሁሉንም ነገር ውብ አድርጎ የፈጠረም ነው፤ በዚህ ምድር ላይ ያለው መልካም (ውብ) እና የተማላ ነገር ሁሉ ጥራት የተገባው አላህ የእርሱ ፍፁምነት ውጤት ፋና ነው።

ሁለተኛው መሠረት
ሃይማኖትህ ምንድን ነው?

ሃይማኖቱ እስልምና ነው።-

ኢስላም ማለት፡- ለአላህ ትዕዛዝ ሁለመናን ሰጥቶ እርሱን በብቸኝነት ማምለክ፤ ለትዕዛዙ ፍፁም ታዛዥ መሆን (መጎተት)፤ ከሺርክም ሙሉ በሙሉ መጥራት ነው።

- ሙስሊም ማለት፡- ወደ እስልምና ሃይማኖት የገባ፤ ጉዳዩን ሁሉ ለኃይሉ አላህ አሳልፎ የሰጠ፤ በአላህ ህልውናና ብቸኝነት ያመነ፤ ለትእዛዙም ተገዢ የሆነ፤ ከከለከለው ነገርም የራቀ ነው። የበላይ የሆነው አላህ በተከበረው ቁርአን እንዲህ ብሏል፡- “እርሱ መልካም ሠሪ ሆኖ ፊቱን ለአላህ ከሰጠና የኢብራሂምንም መንገድ ቀጥተኛ ሲሆን ከተከተለ ሰው ይበልጥ ሃይማኖቱ ያማረ ማን ነው?” [አን-ኒሳአ: 125] እንዲህም ብሏል፡- “ወደ አላህ ከጠራና መልካምንም ከሠራ፤ «እኔ ከሙስሊሞች ነኝ» ካለም ሰው ይበልጥ ቃሉ ያማረ ማን ነው?” [ፉሲለት: 33]

የእስልምና ሃይማኖትን ውብት ከሚያሳዩ ነገራት መካከል፡-

- እስልምና የፍትህ ሀይማኖት ነው፡- ከቅርብም ከሩቅም፣ ከጠላትም ከወዳጅም፣ ከአማኝም ከከሀዲም ጋር ፍትሃዊ እንድንሆንም የሚያዝነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ ማስተካከልን (ፍትህን) ያዛል።” [አን-ነሐል: 90] ኃያልና የበላይ የሆነው አላህ እርሱ ዘንድ ማንም የማይበደል ፍትሃዊ ዳኛ ነው። የበላይ የሆነው አላህ ስለቂያማ (ትንሳኤ) ቀን አስመልክቶ እንዲህ ብሏል፡- “ዛሬ ነፍስ ሁሉ በሠራቸው ሥራ ትምመነዳለች። ዛሬ በደል የለም።” [ጋፊር: 17]
- እስልምና የእዝነት ሃይማኖት ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “(ሙሐመድ ሆይ!) ለዓለማትም እዝነት አድርገን እንጅ አልላክንም።” [አል-አንቢያ: 107] የአላህ መልዕክተኛም ሶሊሷ ዓለይሂ ወሰለም እንዲህ ብለዋል፡- “አዛኞችን እጅግ በጣም አዛኝ የሆነው አላህ ያዝንላቸዋል፤ በምድር ላሉት እዘኑ በሰማይ ያለው (አላህ) ያዝንላቸዋል።” አቡዳውድ ዘግበውታል።

- እስልምና የፍቅር፣ የህብረት እና የመተሳሰብ ሃይማኖት ነው። የአላህ መልዕክተኛ ሶላሷ ሳላይሂ ወስለም እንዲህ ብለዋል፡- “አንዳችሁም ለራሱ የሚወደውን ለወንድሙ እስካልወደደ ድረስ እምነቱ አልተሟላም።” ቡኸሪይ ዘግበውታል።
- እስልምና ገር ሃይማኖት ነው። የእስልምና አስተምህሮ የተመሰረተው ነገራቶችን በማግራራትና ችግሮችን በማስወገድ ላይ ነው፤ ይህንንም ስለ እስልምና ሃይማኖት ጥናት ያደረገ ሁሉ የሚረዳው እውነት ነው። “አላህ ለእናንተ ገሩን (ነገር) ይሻል። ለእናንተም ችግሩን አይሻም።” [አል-በቀራ: 185] አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ በእናንተ ላይ ምንም ችግር ሊያደርግ አይሻም።” [አል-ማኢዳ: 6] አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ ነፍስን ከችሎታዋ በላይ አያስገድዳትም።” [አል-በቀራ: 286]
- እስልምና የዕውቀት ሃይማኖትም ነው። ከቁርአን የወረደው የመጀመሪያው አንቀጽ የሚከተለው ነው፡- “አንብብ በዚያ (ሁሉን) በፈጠረው ጌታህ ስም።” [አል-ዐለቅ: 1] እስልምና እያንዳንዱ ሙስሊም ወንድም ሆነ ሴት እንዲማር እና ዕውቀቱንም እንዲጨምር አጥብቆ ያበረታታል። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ጌታዬ ሆይ! እውቀትንም ጨምርልኝ! በል።” [ጧሀ: 114] የእስልምናን አስተምህሮ የተማረ ሰው እጅግ ከፍተኛ ደረጃ አለው። ጥራት የተገባውና የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አላህ ከናንተ እነዚያን ያመኑትንና እነዚያንም ዕውቀትን የተሰጡትን በደረጃዎች ከፍ ያደርጋል።” [አል-ሙጁዳላ: 11]

የእስልምና ሃይማኖት ዓለም አቀፋዊነት፡-

- እስልምና ዓለም አቀፋዊ ሃይማኖት ነው። ከሌላው የምድር ክፍል ተለይቶ ለአንዱ ብቻ የተወሰነ፤ ከአንድ ህዝብ ተለይቶ ለአንዱ ብቻ የተሰጠ አይደለም፤ የዐረቦች ብቻም ሃይማኖት አይደለም። ይልቁን ለሁሉም ሰው ልጆች (ከአላህ የተለገሰ) ሃይማኖት ነው። የበላይ የሆነው አላህ ነቢዩ ሙሐመድን ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም በተከበረው ቁርአን ውስጥ ሲያናግራቸው እንዲህ ብሏል፡- “(ሙሐመድ ሆይ!) በላቸው፡- «እናንተ ሰዎች ሆይ! እኔ ወደናንተ ወደ ሁላችሁም የአላህ መልክተኛ ነኝ። (እርሱም) ያ የሰማያትና የምድር ንግሥና ለእርሱ ብቻ የኾነ ነው። እርሱ እንጂ ሌላ አምላክ የለም። ሕያው ያደርጋል። ይገድላልም። በአላህ በዚያም በአላህና በቃላቶቹ በሚያምነው የማይጽፍ የማያነብ ነቢይ በሆነው መልክተኛው አመኑ። ቅንንም መንገድ ትመሩ ዘንድ ተከተሉት።” [አል-አዕራፍ፡ 158]
- አሰላም ለባለፈው ዘመን ተገድቦ የቀረ ሃይማኖትም አይደለም፤ ይልቁን ከነብዩ ሰለላሁ ዐለይሂ ወሰለም መላክ ጀምሮ እስከ ዕለተ ትንሳኤ ድረስ (የሚዘልቅ) እውነተኛ ሃይማኖት ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ከአሰላም ሌላ ሃይማኖትን የሚፈልግ ሰው ፈጽሞ ከርሱ ተቀባይ የለውም። እርሱም በመጨረሻይቱ ዓለም ከከሳሪዎቹ ነው።” [አሊ-ዒምራን፡ 85]

የእስልምና ሃይማኖት ሁለንተናዊነት፡-

- እስልምና የህይወት መንገድ ነው፡- ለሙስሊም ግለሰብ ይሁን ማህበረሰብ እንዲሁም ህዝብ በሁሉም ዘርፍ በፖለቲካ፣ ኢኮኖሚ፣ ማህበራዊ እና ሌሎችም መስኮች የተሟላ መመርያ ያለው የህይወት ኅዳና ነው።
- እስልምና እምነት እና መመርያ ነው፡- ትክክለኛ እምነቶችን፣ ታላላቅ አምልኮዎችን፣ በጥበብ የተሞሉ መስተጋብሮችን፣ የተዋቡ ሥነ-ምግባራትን እና ስርዓት የተበጀላቸው አካሄዶችን ያካተተ ነው።
- የእስልምና አስተምህሮዎች እና ህግጋት አንድ ሰው ከሌላው ጋር፣ የሰው ልጅ ከራሱ ጋር፣ እርስበርስ ከሰዎች ጋር እንዲሁም ከእንስሳት እና ግዑዝ ነገሮች ጋር ያለው ግንኙነት እንኳን ሳይቀር ያስተካክላል።
- የእስልምና አስተምህሮዎች ነፍስንም ሆነ አካልን ከማስተካከል ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን አጠቃለው (አካተው) የያዙ ናቸው።

በጥቅሉ፡- እስልምና የመጣው የሰዎችን መልካምነት፣ መስተካከል እና በቅርቢቱ ዓለምም ሆነ በመጨረሻው ዓለም ደስታን የሚያስገኝላቸውን መመርያ ይዞ ነው።

የእስልምና እምነት መሠረቶች

የእምነት ማዕዘናት

የእስልምና እምነት የሚወከለው ስድስት ጉዳዮችን በፅኑ በማመን እና እውነት ብሎ በመቀበል ሲሆን እነርሱም (የእምነት መሠረቶች) በመባል የሚታወቁት ናቸው፡-

1- የበላይ በሆነው አላህ ማመን፡- ማለትም በአላህ መኖር ማመን፤ እርሱ ብቻ የፍጥረት ዓለሙና በውስጡ ያለው ሁሉ ፈጣሪ፣ ባለቤት (ንጉስ) እና አስተናባሪ መሆኑን፤ እርሱ ብቻ ያለ ምንም ተጋሪ አምልኮ የሚገባው መሆኑን እንዲሁም እርሱ ብቻ ውብ በሆኑ እና ልቅና ባላቸው ባህሪያት የሚገለፅ፤ ምሉእ እና ከማንኛውም ነውርም እንከንም የጸዳ እንደሆነ እና እርሱን የሚመስል ምንም ነገር እንደሌለ ማመን ነው።

2- በመላእክት ማመን፡- መላእክት የበላይ የሆነው አላህ ከፈጠራቸው ፍጥረታት መካከል የሆኑ ፍጡራን፤ የፈጠራቸውም እርሱን እንዲያመልኩ እንደሆነ፤ እነርሱም ለትዕዛዙ ሙሉ በሙሉ ተገዢ የሆኑ፤ ኃላፊነት የተጣለባቸውን ተግባራት ለመፈጸም የቆሙ ናቸው። በጥቅሉ እነርሱ እንዳሉ እናምናለን፤ በወሕይ (መለኮታዊ ራዕይ) የተገለጸልንን ስሞች፤ ባህሪያት እና ተግባራቸውንም በዝርዝር (ለምሳሌ ያክል) ጂብሪል አላህ ወደ ነቢያትና መልእክተኞች ወሕይ ለማድረስ የተመደቡ መሆናቸው፤ ሚካኤልም ዝናብንና ዕፅዋትን በተመለከተ እንደተመደቡ፤ ኢስራፊል ጡሩንባ (ሱር) እንዲነፉ መመደባቸውን፤ መለከል መውት የሰውን ነፍስ በመውሰድ ላይ መወከላቸውን እንዲሁም ማሊክ የጀሀንም እሳት በር ጠባቂ መሆናቸውን እናምናለን።

3- በመጻሕፍቱ ማመን፡- ማለትም አላህ በመልክተኞቹ ላይ ለፍጥረታቱ ባለው ርህራሄ ወደ ቀጥተኛው ጎዳና ሊመሩ ዘንድ እንዲሁም በዚህ ዓለምም ሆነ በመጨረሻው ዓለም ደስታን እንዲያገኙ ባወረዳቸው መጻሕፍት ማመን ነው። በጥቅሉ በመጻሕፍቱ እናምናለን፤ በወሕይ (መለኮታዊ ራዕይ) ስማቸውን ዝርዝር በሆነ መልኩ በተገለጸልን ለምሳሌ ለነቢያትን ሙሉ መድ (ሶላሲሁ ዓለይሂ ወሰለም) በወረደላቸው ቁርአን፤ ለዲሳ (የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) በወረደላቸው ኢንጂል (ወንጌል)፤ ለሙሳ (የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) በወረደላቸው ተውራት (ኦሪት)፤ ለዳወድ (የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) በተሰጣቸው ዘቡር (መዝሙረ ዳዊት) እና አላህ ወደ ኢብራሂም (የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈን) ባወረደላቸው ሱሐፎች እናምናለን።

4- በመልዕክተኞች ማመን፡- የበላይ የሆነው አላህ ቅኑን ጎዳና በወሕይ (መለኮታዊ ራዕይ) የገለጠላቸውና ሃይማኖቱንም ወደሰው ልጆች ያደርሱ ዘንድ የላካቸው ሰዎች ናቸው። የመጀመርያቸው ኑሕ (የአላህ ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን) ሲሆኑ የመጨረሻቸው ደግሞ ሙሐመድ (ሶላሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) ናቸው። በሃይማኖትም ሆነ በሥነ-ምግባር ምሉእ ነበሩ። የተላኩበት ዋና አላማ ለሰዎች የበላይ የሆነውን አላህ በአምልኮ ብቸኛ እንዲያደርጉ (እንዲነጥሉ) እንዲሁም ሽርክን እና ከአላህ ውጪ የሚመለከ ማንኛውንም ነገር እንዲተዉ ጥሪ ሊያደርጉ ዘንድ ነው።

አላህ መልክተኞችን ከሰዎች መካከል እንደላከ እናምናለን። መልክተኞቹ የተናገሩትን ማመን፣ እነርሱን መከተልና ያዘዙትን መታዘዝም በባሮቹ ላይ ግዴታ አድርጓል። ከእነርሱ መካከል አላህ ሰማቸውንና ከህዝቦቻቸው ጋ የነበራቸውን ታሪክ የተረከልንን እንደ አድሪስ፣ ኑሕ፣ ኢብራሂም፣ ሙሳ፣ ዒሳ፣ ሁድ፣ ሷሊሕ እና ሹዐይብ እንዳሉት ሁሉ፣ ከእነርሱ መካከል አላህ ስሞቻቸውን ያልነገረን እንዳሉም እናውቃለን (እናምናለን)። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ካንተ በፊትም መልክተኞችን በእርግጥ ልከናል። ከእነርሱ ባንተ ላይ የተረከንልህ አልለ። ከእነርሱም ባንተ ላይ ያልተረከነው አልለ። ለማንኛውም መልክተኛ በአላህ ፈቃድ ካልሆነ ተዓምርን ሊያመጣ አይገባውም። የአላህም ትእዛዝ በመጣ ጊዜ በእውነት ይፈረዳል። እዚያ ዘንድም አጥፊዎቹ ይከሰራሉ።” [ጋፊር፡ 78]

5- በመጨረሻው ቀን ማመን፡- ይህውም አላህ ሰዎችን የሚቀሰቅሰበት እና በቅርብ ባለም ላይ በሰሩት ስራም የሚተሳሰብበትና የሚመነዳበት የትንሣኤ ቀን ነው። የዚያኔ ሰዎችም ለሁለት ይከፈላሉ፤ ምእመናን በጀነት ውስጥ በርሷ ውስጥ ዘውታሪዎች ሆነው ይሰፍራሉ፤ ከሌሎቹም በውስጥ ዘውታሪዎች ሆነው በእሳት ውስጥ ይኖራሉ። አማኝ ሰው ሆኖ ነገር ግን ኃጢአትን የሠራ ከሆነ ወይ የበላይ የሆነው አላህ ኃጢአቱን ይቅር ይለዋል አሊያም ለተወሰነ ጊዜ (በወንጀሉ ልክ) ይቀጣና ከዚያም ጀነት ይገባል።

6- ጥሩም ሆነ መጥፎ በቀደር (በአላህ ውሳኔ) ማመን፡- አላህ የሆነውን እና የሚሆነውን እንደሚያውቅ፤ አላህ የፍጡራንን እጣ ፈንታ እንደጻፈ፤ ፈልጎም እንዳስገኘው፤ በፍጥረት ዓለሙ ውስጥ እርሱ ሳያውቀው፤ ሳይጻፈው፤ ሳይፈልገው እና ሳይፈጥረው ምንም ነገር እንደማይከሰት ሙስሊም ያምናል። በመሆኑም መልካም ነገር ከተከሰተ የበላይ ከሆነው አላህ እዝነት፤ ካልሆነ ግን የበላይ ከሆነው አላህ ፈተና ወይም ቅጣት ነው። ማንም ሰው ሊረዳው በማይችለው ታላቅነቱና ፍፁምነቱ የበላይ በሆነው አላህ ጥበብ እና ፍትህ የተከናወነ ነው። አንድ የአላህ ባሪያ በመልካምም ይሁን መጥፎ የአላህ ቀደር (ቅድመ ውሳኔ) ካመነ ልቡ ይረጋጋል፤ ነፍሱም ትረካለች፤ ጉዳዮቿንም ሁሉ የበላይ ለሆነው አላህ አሳልፎ ይሰጣል። ምክንያቱም ሁሉም ነገር በአላህ እጅ ብቻ እንደሆነ ያውቃልና፤ እርሱ የፈለገው ይሆናል ያልፈለገው ደግሞ አይሆንም።

የእስልምና ማዕዘናት፡-

የእስልምና ማዕዘናት (ምሳሌዎች) የሚባሉት እስልምና የተገነባባቸው መሠረቶች ናቸው። አንድ ሙስሊም ሊያሟላቸው ግዴታ የሆኑ አምስት መሰረቶች አሉ፡

- 1- ከአላህ በስተቀር በእውነት የሚመለከ ሌላ አምላክ በፍፁም እንደሌለ እና ሙሐመድም የአላህ መልእክተኛ መሆናቸውን መመስከር፡- ይህች ምስክርነት በአንደበት የምትነገር ቃል፤ ልብም አላህ ብቸኛና ተጋሪ የሌለው በእውነት የሚመለከ መሆኑን እና ሙሐመድ ሶሊሁ ዓለይሂ ወሰለም አላህ ያወረደውን መልዕክት የሚያደርሱ መልእክተኛ መሆናቸውን አምና የሚቀበላት ምስክርነት ነች።
- 2- ሶላት (ደንብና ስርዓት ጠብቆ) መስገድ፡- አንድ ሙስሊም በቀን በሌሊት አምስት ወቅት ሶላቶችን የመስገድ ግዴታ አለበት። የበላይ የሆነውን አላህ ለማላቅ ሲባል ሶላት ውስጥ መቆም፤ መጎንበስ (ፋኩዕ) እና በግንባር መደፋት (ሱጁድ) አለ። እያንዳንዱ የሶላት ወቅቶች የየራሳቸው መጠሪያ ስም አላቸው እነርሱም፡- የፈጅር፣ የዙሁር፣ የዐስር፣ የመኻሪብ እና የዒሻእ ሶላት ናቸው፤ በተጨማሪም ሌሎች ግዴታ ያልሆኑ ሶላቶችም አሉ።
- 3- ዘካ መስጠት፡- ለዘካ የደረሰ የገንዘብ መጠን ያለው ሙስሊም ከገንዘቡ ትንሽ እና የተወሰነ መጠን ለሚገባቸው ድሆች፣ ችግረኞች እና ለመሳሰሉት ዘካ የሚገባቸው ሰዎች መስጠት ነው።

4- ረመዲንን መጻም፡- አንድ ሙስሊም በረመዲን ወር ጎህ ከቀደደበት ጊዜ ጀምሮ ጀንበር እስከምትጠልቀበት ጊዜ ድረስ ከምግብ፣ ከመጠጥ፣ ከግብረ-ሰጋ ግንኙነት እና ሌሎች ፆምን የሚያበላሹ ከሆኑ ነገሮች አላህን ለማምለክ አስቦ መታቀብ ነው።

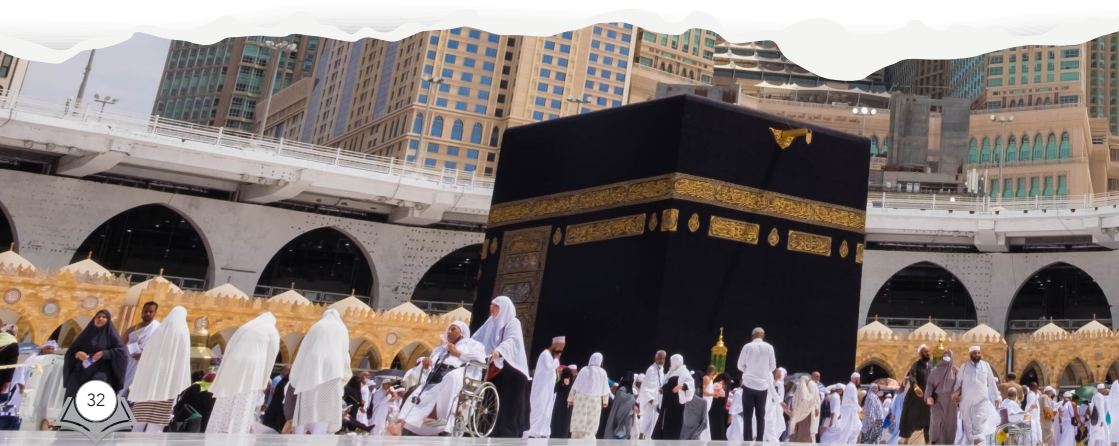
5- የአላህን ቤት መጎብኘት (ሐጅ ማድረግ)፡- አንድ ሙስሊም ወደ ተከበረችው መካ የሐጅ ሥርዓትን ለመፈፀም የበላይ የሆነውን አላህ ለማምለክ አስቦ መጓዝ ነው። ለቻለ ሰው በህይወቱ አንድ ጊዜ እንኳን ቢሆን የመሄድ ግዴታ አለበት።

አምልኮ (ዲባዳ) በእስልምና፡-

አምልኮ (ዲባዳ) ማለት፡- የበላይ የሆነው አላህ የሚወዳቸውንና የሚቀበላቸውን ጉልህም ይሁኑ ድብቅ ቃላትንና ተግባራትን በመፈጸም ወደ አላህ መቃረብ ነው።

- ከቃላት መካከል፡- ቁርአን ማንበብ፣ ዱዓእ ማድረግ፣ የላቀው አላህን ማውሳት፣ ጠቃሚ እውቀትን ማስተማር፣ ለሌሎች ምክርን መለገስ እና የመሳሰሉት ይገኙበታል።
- ከድርጊቶች መካከል፡- ንጽህና፣ ሶላት፣ ሐጅ፣ የሰዎችን ጉዳይ ለመፈጸም መሯሯጥ የመሳሰሉት ይገኙበታል።
- ጉልህ የሆኑት ሲባል፡- ማለትም ክንውናቸው ግልፅ የሆኑ፣ የሚታዩና የሚሰሙ እንደ ሰላት፣ ሐጅ፣ ቁርአን ማንበብ፣ ወደ አላህ መጣራት እና ዝምድና መቀጠል የመሳሰሉት ናቸው።
- ድብቅ የሆኑት ሲባል፡- ማለትም ክንውናቸው በልብ ውስጥ የሆኑ ሥራዎች እንደ አላህን መውደድ፣ ተስፋን በአላህ ላይ ማድረግ፣ አላህን መፍራት፣ ለአላህ መተናነስ እና በአላህ ላይ መመካት የመሳሰሉት ናቸው።

የአምልኮ አስፈላጊነት በእስልምና፡-

አላህን ማምለክ አላህ ለእርሱ ሲል ሰዎችን የፈጠረበት ዓላማ ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “አጋንንትንና ሰውንም ሊገዙኝ እንጅ ለሌላ አልፈጠርኳቸውም።” [አዝ-ዛሬያት፡ 56]

አምልኮ የተደነገገው በሰዎች ነፍስና ሕይወታቸውም ላይ እውን እንዲሆኑ ለሚፈለጉ ታላላቅ ጥበቦችና በርካታ ጥቅሞች ነው። ከአምልኮ ፋይዳዎች መካከል ነፍስን ያስውባል፣ ያጠራል፣ እንዲሁም ወደ ከፍተኛ የሰው ልጅ ምሉእነት ደረጃ ከፍ ያድርጋል።

አምልኮ ለሰው ልጅ እጅግ በጣም የሚያስፈልገው ነገር ነው፤ ሰውነቱ ምግብና መጠጥ እንደሚያስፈልገው ሁሉ ልቡና ነፍሱም በአምልኮ ወደ አላህ መመለስ ያስፈልጋቸዋል። አላህን በማውሳትና በአምልኮቱ ካልሆነ በስተቀር ነፍስ ዕረፍትና እርካታ የላትም፤ የበላይ ወደሆነው አላህ በመቅረብ እና ከእርሱ ጋር ያለንን ቁርኝት በማሳመር ካልሆነ በስተቀር ቀልብ ደስተኛ፣ ልብም ክፍት (ሰፊ) አትሆንም። እውነተኛ የአምልኮ ሰዎችም ከሰዎች ሁሉ የበለጠ ደስተኛ፣ ሰፊ ልብ ያላቸውም እነርሱው ናቸው። ደስታን የሚፈልግ ለአላህ ብቻ የማገልገል ደረጃን አጥብቆ ይያዝ።

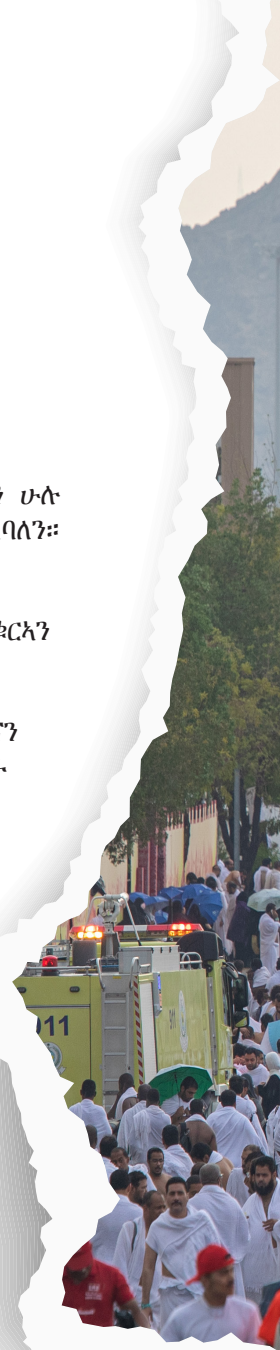

የአምልኮ ሁለንተናዊነት በእስልምና፡-

አምልኮ በእስልምና አላህ የሚወዳቸውን መልካም ሥራዎችን ሁሉ የሚያጠቃልል ነው። ይህንንም በማድረግ ወደ እርሱ እንቃረባለን። የሚከተሉትንም ያካትታል፡-

- የአምልኮ ሥርዓቶች፡- ለምሳሌ ያክል ሶላት፣ ዘካ፣ ፆም፣ ሐጅ፣ ቁርአን ማንበብ፣ ዱዓ፣ አላህን ማውሳት እና የመሳሰሉት ይገኙበታል።
- መልካም መስተጋብር፡- ለወላጆች መልካም መዋል፣ ዝምድናን መቀጠል፣ ከሚስት እና ልጆች ጋ በመልካም መኖር፣ በጥሩ ሁኔታ መገበያየት፣ ሥራን በጥራት መሥራት፣ ለጎረቤት መልካም መዋል፣ ለእንስሳት መልካም ማድረግና የመሳሰሉት ይገኙበታል።
- እንደዚሁም መልካም ስነምግባርን እውነት መናገርን፣ አደራ መወጣትን፣ ቃልን መሙላትን፣ ፈገግታ ማሳየትን፣ መልካም መናገርን የመሳሰሉትን ምግባሮችንም ያጠቃልላል።

ሙስሊሙ በሁኔታውም ሁሉ አላህን ያመልካል፤ በመስጊድም፣ በቤት ውስጥም፣ በስራ ቦታ እና በሁሉም ቦታ አላህን ያመልካል። ህይወቱ በሙሉ ለአላህ ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- «ስግደቱ፣ መገዛቴም፣ ሕይወቴም፣ ሞቴም ለዓለማት ጌታ ለአላህ ነው» በል።»
[አል-አንዓም፡ 162]

ሦስተኛው መሠረት
ነብይ ማን ነው

የእኔ ነብይ ሙሐመድ (ሰለላሁ ዓለይሂ ወሰለም) ናቸው፡-

ነብያችን፡- ሙሐመድ ቢን ዑብደላህ ቢን ዑብዱል ሙጠሊብ ቢን ሃሺም ሲሆኑ የዘር ሀረጋቸውም የነብዩላህ ኢብራሂም ልጅ ወደሆኑት ነብዩላህ ኢስማኢል የአላህ ስላም በእነርሱ ላይ ይሰፈን ይመለሳል።

ነብዩ ሙሐመድ (ሰለላሁ ዓለይሂ ወሰለም) በተከበረችው መካ ከተማ ሳሉ ዕድሜያቸው አርባ ዓመት ሲሞላ አላህ ነብይ አድርጎ ላካቸው፤ ቁርአኑንም በእርሳቸው ላይ አወረደ፤ ሰዎችንም ወደ ተውሒድ (አላህን በብቸኝነት ወደ ማምለክ) እና ወደ እስልምና ሃይማኖት ተጣሩ፤ ሕዝባቸውም እጅግ በጣም በከበደ ሁኔታ አስቸገሯቸው፤ ባልደረቦቻቸውን አሰቃይተው ብዙዎችንም ገደሉባቸው፤ ከዚያም ከአሥራ ሦስት ዓመታት በኋላ ወደ የሥራብ ከተማ ተሰደዱ (ከዚያም ስሟ አል-መዲኒቱ አን-ነባዊይ በመባል ተሰየመች)፤ በመዲናም የእስልምናን መንግሥት አቋቋሙ፤ ኢስላማዊ ማህበረሰብም መሠረቱ፤ እዚያም እየመሩ፤ እየመላከቱ፤ (ዳዕዋ) ጥሪም እየደረጉ እና

እያስተማሩ ለአሥር ዓመታት ቆዩ፤ የሸሪዓ ህግ ተሟልቶ እስኪደነገግ ድረስም በዚሁ ዘለቁ፤ በዚህም እስልምና ተሟላ ሃይማኖቱም ሙሉ ሆነ። የላቀው አላህ ቀጣዩ አንቀፅም ወረደ፡- “ዛሬ ሃይማኖታችሁን ለናንተ ሞላሁላችሁ። ጸጋዬንም በናንተ ላይ ፈጸምኩ። ለእናንተም ኢስላምን ከሃይማኖት በኩል ወደድኩ።” [አል-ማአ.ዓ: 3] ነብዩ ሶለሷሁ ዓለይሂ ወስለም ሰዎች በፍቅር እና በፈቃዳቸው ወደ አላህ ሃይማኖት ሲገቡ በማየት የዓይን ማረፊያ ካገኙ በኋላም ሕይወታቸው አለፈች። የላቀውና የበላይ የሆነው አላህ እንዳለው፡- “የአላህ እርዳታና (መካን) መክፈት በመጣ ጊዜ፤ (1) ሰዎችንም ጭፍሮች እየሆኑ፤ በአላህ ሃይማኖት ውስጥ ሲገቡ ባየህ ጊዜ፤ (2) ጌታህን ከማመስገን ጋር አጥራው። ምሕረትንም ለምነው። እርሱ ጸጸትን በጣም ተቀባይ ነውና።” [አን-ነስር: 1-3]

የእዝነቱ ነቢይ፡-

ነቢያችን ሙሀመድ ሶለሷሁ ዓለይሂ ወስለም የእዝነት ነቢይ ናቸው። በሁሉም የህይወት ታሪካቸው፤ በሁሉም የህይወታቸው እርከን እና ሁኔታቸው ሁሉ እዝነት ተለይቷቸው አያውቅም። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “(ሙሐመድ ሆይ!) ለዓለማትም እዝነት አድርገን እንጅ አልላክንም።” [አል-አንቢያእ: 107] እዝነታቸው ከተገለፀባቸው ጉዳዮች መካከል የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሰፈንና ሰዎችን ወደ ቅኑ ጎዳና እንዲመሩ ከፍተኛ ፍላጎት ነበራቸው፤ ከክህደት፣ ከድንቁርና እና ከፈተና ጨለማ ወደ እምነት፣ ዕውቀትና ቀና ጎዳና ብርሀን ለማውጣት የሚጥሩ መሆናቸው ነበር። ሕዝቦቻቸው አናምንም ባሏቸው ጊዜ (ህዝቡ) ባለማመኑ ምክንያት በሀዘንና ትካዜ ነፍሳቸውን ሊስቱም ተቃርበው ነበር። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “በዚህም ንግግር (በቁርአን) ባያምኑ በፈለጎቻቸው ላይ በቁጭት ነፍስህን አጥፊ ልትሆን ይፈራልሃል።” [አል-ከህፍ: 6] ልክ እንደዚሁ የአዛኝነታቸው ፍቺ ለምእመናን ባላቸው ጉጉት (ተቆርቋሪነት) እና

ለእነርሱ ባላቸው ርህራሄም ጎልቶ የታየ ነው። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “ከጎሳችሁ የሆነ ችግራችሁ በእርሱ ላይ ጽኑ የሆነ፣ በእናንተ (እምነት) ላይ የሚጓጓ፣ በምእምናን (ላይ) ርኅሩኅ አዛኝ የሆነ መልክተኛ በእርግጥ መጣላችሁ።” [አት-ተውባ:128] ለምእምናን የነበራቸው ጉጉት ከተገለጸባቸው አጋጣሚዎች መካከልም ሃይማኖቱን ቀለል ለማድረግ፣ ህዝባቸውን አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ላለመክተት፣ ክባድ ጫና ላለመፍጠር እና መፈጸም የማይችሉትን ላለማሸከም ጥረት ማድረጋቸው ነው። ነብዩ ሶሊሁ ዓለይሂ ወሰለም እንዲህ ብለዋል፡- “አግራሩ እንጅ አታከባብዱ፤ አበሰሩ እንጅ አታባሩ።” ቡኸሪይና ሙስሊም ዘግበውታል።

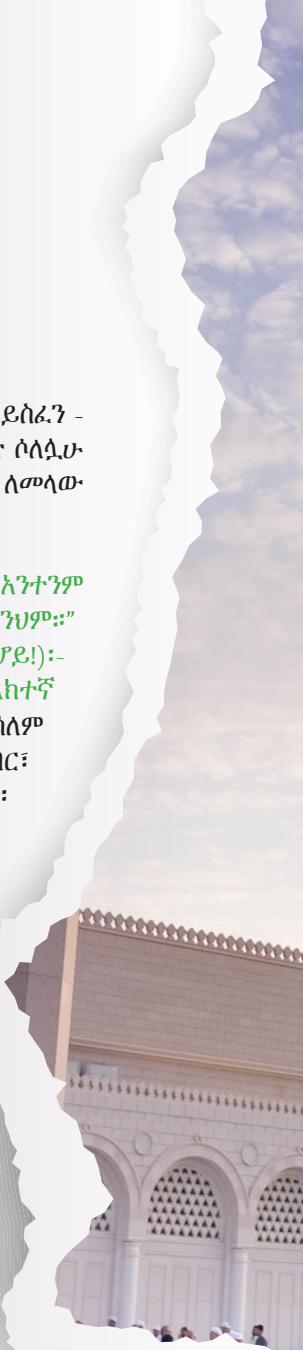
የተከበሩት መልዕክተኛ ሶሊሁ ዓለይሂ ወሰለም ነፍሳቸው በእዝነት የተሞላች ነበረች፤ ለሴቶች እና ለህፃናትም ከሰዎች ሁሉ ይበልጥ እጅግ አዛኝ ነበሩ። ከባልደረቦቻቸው መካከል አንዱ የሆኑት አነስ ቢን ማሊክ አላህ መልካም ስራቸውን ይውደድላቸው እንዲህ ብለዋል፡- “ከአላህ መልእክተኛ ሶሊሁ ዓለይሂ ወሰለም የበለጠ ለልጆች እጅግ በጣም አዛኝ የሆነ ማንንም አይቼ አላውቅም።” ሙስሊም ዘግበውታል።

የነብዩ ሶሊሁ ዓለይሂ ወሰለም እዝነት በሰዎች ላይ ብቻ የተገደበ ሳይሆን እስከ እንስሳትም ጭምር ዘልቆ የሄደ ነበር፤ ለእንስሳቱ መልካሙን እንዲደረግላቸውም ጥሪ አድርገዋል፤ እንስሳን ከማስቸገርም ከልክለዋል። ለባልደረቦቻቸውም አንዲት ዝሙተኛ ሴት ውሻን ውኃ በመጠጣቷ ምክንያት አላህ ይቅር ብሏት ጀነት መግባቷን እንዲሁም ሌላኛይቱ ሴት ደግሞ ድመቷን አስራ እስክትሞት ድረስ ስላልመገበቻት በዚህ ምክንያት ጀህነም መግባቷን በመንገር በምሳሌ አስተምረዋል።

መልዕክታቸው ለሰው ልጆች ሁሉ ነው፡-

ቀደምት ነብያትና መልዕክተኞች - የአላህ ሰላም በሁሉም ላይ ይስፈን - ለወገኖቻቸው ብቻ ተለይተው ነበር የሚላኩት፤ ነቢዩ ሙሐመድ ሶላሊሁ ዓለይሂ ወሰለም ግን መልእክታቸው ለማንኛውም ጊዜና ቦታ ለመላው የሰው ልጅ ነው።

ከፍ ያለው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “(ሙሐመድ ሆይ!)፡- አንተንም ለሰዎች ሁሉ በመላ አብሳሪና አስፈራሪ አድርገን ቢሆን እንጂ አላክንህም።” [ሰባአ፡ 28] ከፍ ያለው አላህ እንዲህም ብሏል፡- “(ሙሐመድ ሆይ!)፡- «እናንተ ሰዎች ሆይ! እኔ ወደናንተ ወደ ሁላችሁም የአላህ መልእክተኛ ነኝ» በላቸው።” [አል-አዕራፍ፡ 158] ነቢዩም ሶላሊሁ ዓለይሂ ወሰለም እንዲህ ብለዋል፡- “ነብያቶች የሚላኩት ወደ ህዝቦቻቸው ብቻ ነበር፤ እኔ ግን ወደ ሰዎች ሁሉ ነው የተላከሁት።” ቡኻሪይ ዘግበውታል። ነቢዩ ሶላሊሁ ዓለይሂ ወሰለም ከተላኩ በኋላ በዚህ ዘመን ያለም ይሁን እስከ ሰዓቲቱ ፍፃሜ ድረስ የሚመጣ ማንኛውም ሰው እርሳቸውን የመከተል፣ ይዘውት የመጡትንም መልዕክት አምኖ የመቀበል እና ወደ ሃይማኖታቸውም የመግባት ግዴታ አለበት። አላህ በእርሳቸው አማካኝነት ሰማያዊ መልእክቶችን ደምድሟል። እርሳቸውን መታዘዝ ግዴታ አድርጓል፤ እርሳቸውን የታዘዘ በቅርቡ ዓለም ደስተኛ ይሆናል፤ በቀጣዩ ዓለምም ጀነት ይገባል። እርሳቸውን ያልታዘዘ (ያመፀ) በቅርቡ ዓለም እድለ ቢስ ይሆናል፤ በቀጣዩ ዓለምም የጀህነምን እሳት ይገባል። የበላይ የሆነው አላህ እንዲህ ብሏል፡- “መሪየን የተከተለ አይሳሳትም አይቸገርምም። (123) ከግሣጾዬም የዞረ ሰው ለእርሱ ጠባብ ኑሮ አለው። በትንሣኤም ቀን ዕውር ሆኖ እንቀሰቅሰዋለን።” [ጧሀ፡ 123-124]

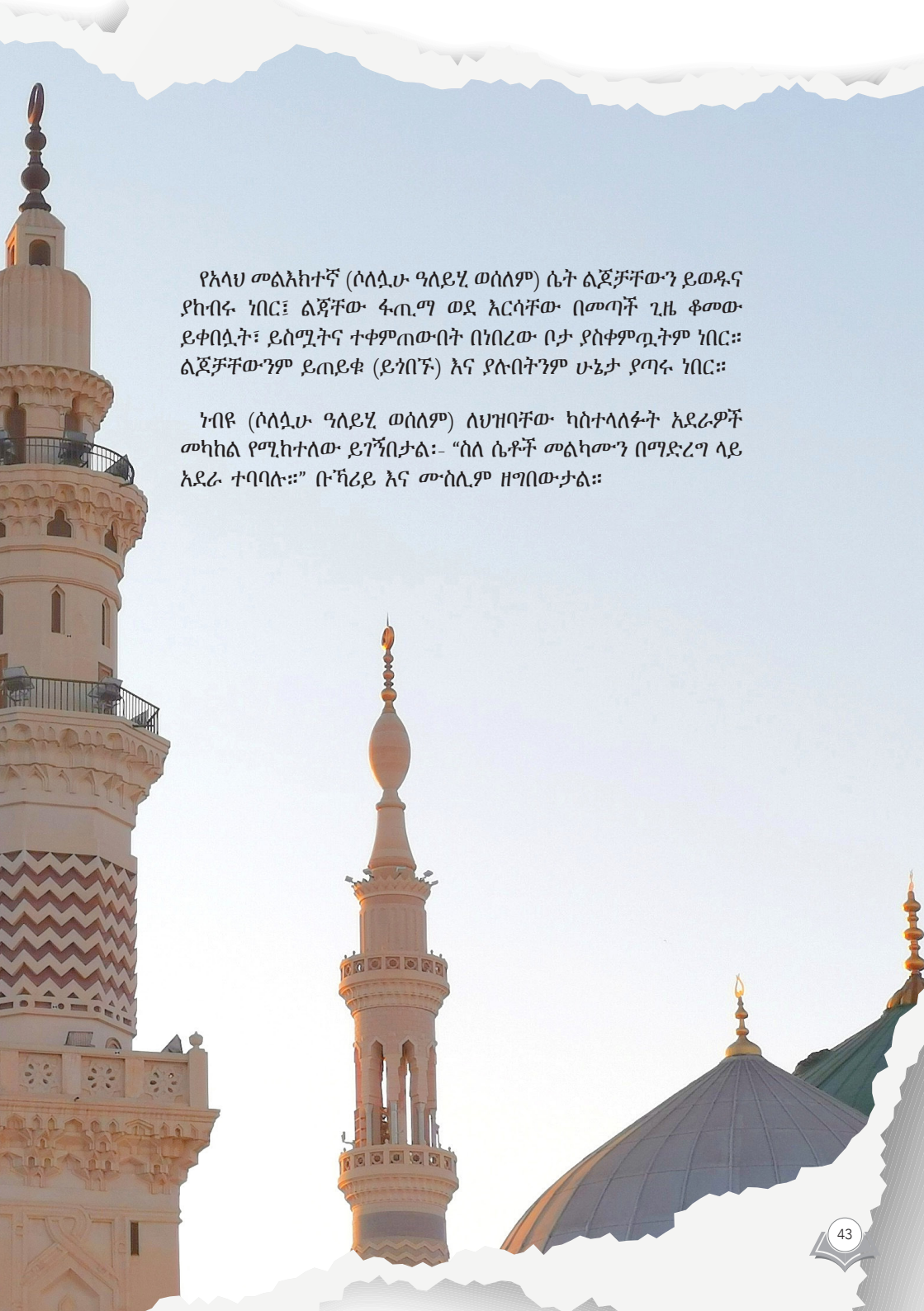
መልእክተኛው ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም በቤታ ቸው እና ከቤተሰባቸው ጋር የነበራቸው መስተጋብር:-

የማንኛውም ሰው ቤት መልካም ምግባሩን፣ ሙሉ የሆነ ስርዓቱን፣ ያማረ መስተጋብሩን የሚያሳይበት ቦታ ነው። አንድ ሰው ከሚስቱ፣ ከልጆቹ ወይም ከአገልጋዩ ጋር ሲሆን የማይደብቀው ትክክለኛ ማንነቱ ይወጣልና።

ሙስሊሙ ማህበረሰብ መልዕክተኛው፣ መሪው እና መምህሩ የሆኑት ነቢዩ - ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም - በቤታቸው ውስጥ የነበራቸውን ሁኔታ ቢያስተውል የተከበረ ሰው በቤቱ ውስጥ ከቤተሰቡ እና ልጆቹ ጋር ምን መሆን እንዳለበት የሚያሳዩ በጣም ምርጥ ተምሳሌቶችን ባገኘ ነበር።

የነቢዩ (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) ባለቤት ለሆኑት ዓኢሻ (መልካም ሥራዋን አላህ ይውደድላት) እንዲህ ተብለው ተጠየቁ፡- ነቢዩ (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) በቤት ውስጥ ምን ያደርጉ ነበር? አርሷም ስትመልስ፡- “በቤተሰባቸው ሙያ ውስጥ የሚያግዙ ነበሩ (ቤተሰባቸውን ያግዙ ነበር)፤ የሰላት ጊዜ ሲደርስም ወደ ሰላት ይሄዱ ነበር።” ሙስሊም ዘግበውታል። ነቢዩ (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) ለቤተሰባቸውና ለሚስቶቻቸው ከሰዎች ሁሉ በላይ ነበሩ። በመልካም ቤተሰባዊ መስተጋብር ውስጥ ድንቅ ምስሎችን ይፈጥራሉ፤ በለስላሳ ጎን፤ የሚስትን ስሜታዊ እና ስነ-ልቦናዊ ፍላጎት በማወቅ እና አጋጣሚዎችንም በመጠቀም ልቧ ውስጥ ደስታን ይፈጥሩላታል። እናታችን ዓኢሻ (አላህ መልካም ሥራዋን ይውደድላት) እንዲህ ብለዋል፡- “የአላህ መልእክተኛ (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) አንድ ቀን ቤቴ በር ላይ ሆነው ሐበሾች መስጂድ ውስጥ ሲጫወቱ ተመለከትኳቸው። የአላህ መልእክተኛም (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) በመጎናጸፊያቸው ጋርደውኝ የሐበሾቹን ጫዎታ እመለከት ነበር።” ቡኻሪይ እና ሙስሊም ዘግበውታል።

የአላህ መልእክተኛ (ሶላሊሁ ዓለይሂ ወሰለም) ሴት ልጆቻቸውን ይወዱና ያከብሩ ነበር፤ ልጆቻቸው ፋጢማ ወደ እርሳቸው በመጣች ጊዜ ቆመው ይቀበሏት፣ ይስሟትና ተቀምጠውበት በነበረው ቦታ ያስቀምጧትም ነበር። ልጆቻቸውንም ይጠይቁ (ይጎበኙ) እና ያሉበትንም ሁኔታ ያጣሩ ነበር።

ነብዩ (ሶላሊሁ ዓለይሂ ወሰለም) ለህዝባቸው ካስተላለፉት አደራዎች መካከል የሚከተለው ይገኝበታል፡- “ስለ ሴቶች መልካሙን በማድረግ ላይ አደራ ተባባሉ።” ቡኻሪይ እና ሙስሊም ዘግበውታል።

ከነብዩ (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) መልካም ስነ ምግባር ገሮች መካከል፡-

ነብዩ (ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) በሥነ ምግባር ከሰዎች ሁሉ በላጭ፤ ስርዓታቸውም እጅግ ያማረ ነበሩ። አላህም እንዲህ ሲል በተከበረ ቃሉ ገልጿቸዋል፡- **“እንተም በታላቅ ጠባይ ላይ ነህ።”** [አል-ቀለም፡ አንቀጽ 4] ከእርሳቸው ውጪ ሌላ ማንም ሊደርስበት በማይችለው ሙሉነታቸው ይጠቃቀሙበት ነበር። ልክ እንደዚህ ከጉድለት ሁሉ ነፃ ተደርገዋል። በመልካም መገለጫዎችም ሁሉ ምሉእነትን ተጎናፅፈዋል፤ ባህሪያቸው የተከበረው ቁርአን ነበር፤ በእርሱ ይታነፁ ሌሎችንም በእርሱ ያንፁ ነበር። ከነቢዩ ሶለሷሁ ዓለይሂ ወሰለም) ባህሪያት መካከል፡-

- ከሰዎች ሁሉ እጅግ በጣም ቻይ፣ ፍትሃዊ፣ ይቅር ባይ፣ ለጋስ እና ቸር ነበሩ።
- ከሰዎች ሁሉ ይበልጥ ሐያእ (አይናፋርነት) የሚሰማቸው ነበሩ።
- ማንም ጥሪ ካደረገላቸው ቀና ምላሽ የሚሰጡ ትሁት፤ ትንሽም ቢሆን ስጦታንም የሚቀበሉ፤ ውለታንም በበጎ የሚመልሱ ነበሩ።
- የታመመን ይጠይቁ፣ የሞተን ይቀብሩ፣ ከድሆች ጋ አብረው ይቀማመጡ፣ ችግሮችንም የሚያበሉ፣ ብልጫና መልካም ባህሪ ያላቸውንም የሚያከብሩ እንዲሁም የተከበሩ ሰዎችንም ይወዳዳሩ ነበር።
- አንድ ሰው ትብብራቸውን ፈልጎ ቢመጣ ለጉዳዩ አብረውት ይቆሙ ነበር፤ ዐመለ መጥፎም ሆነ ልቦ ደረቅ እንዲሁም መጥፎን በመጥፎ የሚመልሱ አልነበሩም፤ ይልቁኑ ይቅርታ እና ምህረትን ያደርጉ ነበር። የአላህ ክልከላዎች ሲጣሱ ግን ለራሳቸው ሳይሆን ለአላህ ብለው እጅግ ይቆጡ ነበር።
- ከባህሪያቸውም መካከል ያገኙትን ሰው በሰላምታ መጀመር ተጠቃሽ ነው፤ ከባልደረቦቻቸው መካከል ማንኛውንም ካገኙት ቀደመው ይጨብጡት ነበር።

- ከእርሳቸው ጋር አብሮ ለተቀመጠ ከመልካም ፊት፣ ከአድማጭነት፣ ከንግግራቸው፣ ከልሰላሴያቸውና ከርህራሄያቸው እንዲሁም ከምክራቸው ድርሻውን ይለግሱት ነበር።
- ከሰዎች ሁሉ በጣም (ጥሩ) ደግ፣ ከሰዎች ሁሉ ምርጥ እና ከሰዎች ሁሉ ለሰዎች እጅጉን ጠቃሚ ነበሩ።
- ይቀልዳሉ፤ ይሁን እንጅ ከእውነት በቀር ምንም አይናገሩም፤ በጣም ፈገግታ ያበዛሉ፤ ይስቃሉ ግን ያለማሸካካት፤ ከሚስቶቻቸውም ጋር ሁሉ (ሩጫ) ይወዳደሩ፤ ሚስቶቻቸውንም ይንከባከቡ ነበር።
- የቀረበላቸውንም ምግብ ይመገቡ ነበር፤ የትኛውንም ምግብ ፈፅሞ አነውረው አያውቁም። ተምርም ይሁን፣ ሥጋም ይሁን፣ የስንዴ ወይም የገብስ ዳቦም ይሁን፣ ጣፋጭ ነገርም ሆነ ማር ካገኙ ይመገቡ ነበር። ዳቦ እንኳ የሌለው ወተትም ቢያገኙ ይበቃቸው ነበር፤ ሐብሐብ ወይም የተምር እሸት ካገኙም ይመገቡ ነበር።
- የተፈቀደ እስከሆነ ድረስ ያገኙትን ልብስም ይለብሱ ነበር፤ አንዳንድ ጊዜ ፎጣ አንዳንድ ጊዜ ከሱፍ የተሠራ ካባ ያደርጉ ነበር።
- ለመጓጓዣም ያገኙትን አማራጭ አንዳንድ ጊዜ ፈረስ፣ አንዳንድ ግመል፣ አንዳንድ በቅሎ፣ አንዳንድ ጊዜ አህያ ይጠቀማሉ፤ አለበለዚያም በእግራቸው ይጓዙ ነበር።
- ለአላህ እየሠሩ ወይም አስፈላጊ የሆኑ የግል ወይም የቤተሰብ ጉዳይ እየፈፀሙ ካልሆነ በቀር ጊዜያቸውን በከንቱ አያሳልፉም ነበር።

እነዚህን መሰል የላቁ ባህሪያት እና ውብ የሆነ መስተጋብርም ነበራቸው፤ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና።

መደምደሚያ

እስልምና ታላቅ ሃይማኖት ነው፤ ለአንድ ሙስሊም ግለሰብ -አስተምህሮቶቹን ለሚከተል - በዚህ ዓለም ምቹት፣ ጥሩ ሕይወት እና የተስተካከለ ሁኔታ እንዲኖረው፤ በቀጣዩ ዓለምም ዘውታሪ የሆነ ፀጋ እና ዘላክላማዊ ደስታ እንዲጎናፀፍ ያደርገዋል። ልክ እንደዚሁ አስተምህሮውን አጥብቆ ለሚይዝ ሙስሊም ማህበረሰብም ከፍታ፣ ስልጣኔ፣ ብልህነት፣ እድገት፣ ማህበራዊ ትስስር፣ ሰላም እና ደህንነትን ያረጋግጥላቸዋል።

እስልምናን የተቀበልክ ሆይ! ለዚህ ታላቅ ፀጋ እንኳን ደስ አለህ። ስለዚህም ዐቂዳውን (እምነቱን)፣ ሸሪዳውን (ህግጋቱን)፣ ትምህርቱን፣ ፍርዱን፣ ስነ ምግባሩን እና ስርዓቱን ተማር፤ በራስህም ላይ ተግባራዊ ለማድረግ ጥረት አድርግ፤ በሁሉም የህይወትህ ዘርፍ ላይ በቻልከው ልክ አጥብቀህ ተከተለው። የዚህኔ እስልምና የሚያሳድረው መልካም ተጽዕኖ በጉልህ ይታያል፤ እንዴት መልካም ሰው መሆን እንደሚችል ይማራል፤ በራሱ ደስተኛ ይሆናል፤ በዙሪያው ያሉትን ወላጆቹን፣ ሚስቱን፣ ልጆቹን፣ ዘመዶቹን፣ ጎረቤቶቹን እና ጓደኞቹን እንዲሁም ከዚህ አላህ ወደ ራሱ ሃይማኖት በማስገባት ካከበረው ሙስሊም ጋ የሚኗኗሩ ሰዎችንም ሁሉ ደስተኛ ያደርጋል።

ይህ አነስተኛ መፅሀፍ የሃይማኖትህን ህግጋት ለመማር የመንገድህ መጀመሪያ ነው። ከዚያ በኋላ የበለጠ ጠቃሚ ዕውቀትንና መልካም ሥራዎችን ለመጨመር፣ ነፍስህንም ለማንጸት እና ልብህንም ለማስተካከል ጥረት ማድረግ ይገባሃል። ኢስላማዊ ዕውቀትህ በጨመረ እና ያወቅከውን በተገበርክ ቁጥር ቸር ኃያልና ታላቅ ወደሆነው ጌታህ ቅርብ ትሆናለህ። በመማር፣ በማንበብ እና አንቀጾቹን በማስተንተን ወደ ተከበረው ቁርአን ተመለስ። የአላህ መልእክተኛ ሙሐመድን ሶላሊሁ ዓለይሂ ወስለም ታሪክ እንዲሁም ሱንናቸውን አንብብ። በህይወትህ ውስጥ አርዓያ ልታደርጋቸው የምትችለው እርሳቸውን ነው፤ አላህ ያመጡትን ሁሉ እንድትቀበል ያዘዘህ እርሳቸውን ብቻ ነው። ከእርሳቸው ውጪ ያሉ ሌሎች ሰዎች ግን ደረጃቸው ምንም ይሁን ምን ንግግራቸው ከቁርአንና ከሱና ጋ ከተስማማ ተቀባይነት ያገኛል የማይስማማ ከሆነ ደግሞ ውድቅ ይሆናል። በዲን ጉዳይ ከመጨቃጨቅ ተጠንቀቅ! ከሙስሊም ወንድሞችህ ጋ ጠብ፣ አለመግባባትንና ጭቅጭቅ ውስጥ ከመግባት ራቅ።

አላህ ስራችንን ወዶልን እስከንገናኘው ድረስ እኛንም እናንተንም በዚህ ዲን ላይ ስኬትና ፅናት እንዲሰጠን እንለምነዋለን። ምስጋና ሁሉ ለዓለማት ጌታ አላህ የተገባ ነው። ሰላትና ሰላም በነብያችን ሙሐመድ፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸው እና እስከ ፍርዱ ቀን ድረስ በተከተላቸው ላይ ሁሉ ይሰፈን።

Chat in your
language

ስለእስልምና በተለያዩ ቋንቋ
ዎች ይወያዩ

ይህንን ኪታብም ይሁን ሌሎች መፃሕፍት
ቶችን በተለያዩ ቋንቋ ለማውረድ፡

ስለእስልምና ተጨማሪ መረጃ
ለማግኘት

የእስልምናን ሃይማኖት አጥብቆ እና አሳምሮ የያዘ ሰው፣ የሰውን ልጅ ወደ ፈጠረው እና ወደዚህ ሕይወት ወዳመጣው አላህ ለመቃረብ በብርሃናማው ቅን ጎዳና ላይ እየተጓዘ ያለ ሰው ነው።

የእስልምና ሃይማኖት የሰው ልጅን ዱንያዊ ህይወት እርጋታንና ደስታን ሊያበጅለት ከሞት በኋላም ባለው ሕይወቱ የላቀው አላህ ጀነት አስገብቶት ዘውታሪ ፀጋን በደስታና ስኬት እንዲኖር የመጣ ሃይማኖት ነው።

ማንኛውም ሰው በዱንያም በአኼራም ህይወቱ መልካሙን ነገር ለመጎናፀፍ እውነተኛውን ሃይማኖት ማለትም እስልምናን መፈለግ፤ ስለ እርሱ ማወቅ፤ አምኖ ወደ እርሱ መግባት፤ አስተምህሮቱንና ህግጋቱን አጥብቆ መያዝ አለበት።

osoulcenter

www.osoulcenter.com

ይህንን ኪታብም ይሁን ሌሎች መፃሕፍቶችን በተለያዩ ቋንቋ ለማውረድ

OSOUL
STORE

osoulstore.com

